

INFORMACIJA O PREDLOGU AMANDMANA NA PREDLOG REZOLUCIJE „MEĐUNARODNI DAN SJEĆANJA I POMENA GENOCIDA U SREBRENICI 1995“

Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija podniet je predlog da usvoji Rezoluciju „International Day of Reflection and Commemoration of the 1995 Genocide in Srebrenica“. U tekstu predloga se zathijeva da se 11. jul proglasi Međunarodnim danom sjećanja na genocid u Srebrenici koji će se obilježavati svake godine. Takođe se „osuđuje bez rezerve svako poricanje genocida u Srebrenici kao istorijskog događaja i pozivaju države članice da očuvaju utvrđene činjenice, uključujući i kroz svoje obrazovne sisteme, razvijanjem odgovarajućih programa, takođe u znak sjećanja, a u cilju sprječavanja poricanja i iskrivljavanja činjenica, te pojave genocida u budućnosti“. Nadalje se „bez rezerve osuđuju radnje koje veličaju osuđene za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid od strane međunarodnih sudova, uključujući i odgovorne za genocid u Srebrenici“.

Imajući u vidu značaj predložene rezolucije, kao i u njoj navedene presude međunarodnih sudova, te Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, koju je usvojila Skupština Crne Gore 2021. godine, potrebno je s posebnom pažnjom sagledati sadržaj predloga, kao i njegove političke i pravne konsekvence. Kao država koja gaji kulturu sjećanja i održava dobrosusjedske odnose, Crna Gora pokazuje poseban senzibilitet prema onim temama koje su od važnosti za suživot, saradnju i pomirenje u regionu.

U tom kontekstu, od vitalnog je značaja da se, po pitanju predložene rezolucije, izbjegnu svi nesporazumi, nerazumijevanja i politizacija njenog teksta, odnosno da se očuvaju njene civilizacijske namjere, ne ostavljajući mjesta dilemama i pogrešnim interpretacijama. Uzimajući u obzir diskusiju koja se povodom predloga rezolucije pavela u sjedištu Ujedinjenih nacija, kao i u Crnoj Gori, ali i u regionu, potrebno je zauzeti pomirateljski i prijateljski stav, tako što bi se dopunom teksta predloga rezolucije otklonile sve sumnje u mogućnosti njene navodne zloupotrebe. S tim u vezi, preporučljivo je da tekst predloga rezolucije sadrži i dvije, adekvatno definisane i pozicionirane, amandmanske formulacije, kojima će se nedvosmisleno potcrtati da je krivica za zločin genocida individualna, te da ne može biti pripisana nijednom narodu, etničkoj ili vjerskoj grupi. Takođe, uputno je ukazati i na neophodnost očuvanja odredaba Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Stoga se predlaže da Vlada zaduži Ministarstvo vanjskih poslova da gorepomenute sugestije formuliše i na adekvatan način uputi predlagačima Rezolucije.